

SLAVKOVSKÉ NOVINY

pro město Slavkov a okolí.

Zvláštní vydání k 9. květnu 1945.

Kč 3.—

Výnos Předsednictva Nejvyššího sovětu o vyhlášení 9. května svátkem vítězství.

Na znamení vítězného zakončení velké vlastenecké války sovětského národa proti německofašistickým uchvatitelům a na znamení historického vítězství rudé armády, korunovaného úplným rozbitím hitlerovského Německa, které právě oznámilo, že přijímá podmínky bezpodmínečné kapitulace, ustanovuje se

*9. květen svátkem všeho sovětského národa
dnem vítězství.*

Moskva-Kreml 9. května 1945.

Předseda presidia Nejvyššího sovětu SSSR - Kalinin.

Sekretář presidia Nejvyššího sovětu SSSR - Gorkin.

Z Rady lidových komisařů SSSR.

Ve shodě s výnosem předsednictva Nejvyššího sovětu SSSR vyhlášení 9. května svátkem vítězství — Rada lidových komisařů SSSR ustanovuje, aby byl

9. květen dnem pracovního klidu.

Rada lidových komisařů SSSR vybídla státní úřady, aby v den 9. května, svátku vítězství, vztýčily na svých budovách státní sovětskou vlajku.

Podpis aktu

o bezpodmínečné kapitulaci německých ozbrojených sil.

Akt o vojenské kapitulaci Německa.

1. My níže podepsaní, jednajíce jménem německého vrchního velení a souhlasíce s bezpodmínečnou kapitulací všech našich ozbrojených sil na souši, na moři a ve vzduchu a také všech ozbrojených sil, jsoucích v této době pod německým vrchním velením a jménem vrchního velitelství rudé armády a současně vrch. velitelství spojeneckých expedičních sil jsme rozhodli:
2. Německé vrchní velení vydá ihned rozkaz všem německým velitelům pozemních, námořních i leteckých sil a velitelům všech vojsk jsoucích pod německým velením zastaviti válečné akce v 23⁰¹ hodin podle středoevropského času, 8. května 1945 zůstati na svých místech do úplného odzbrojení a odevzdati všechnu výzbroj a vojenský majetek místním spojeneckým velitelům nebo důstojníkům, určeným spojeneckým vrchním velením, nezničiti a nepoškozovati parníky, lodí, letadla, jejich motory a zařízení, stroje, výstroj a vůbec všechny technické bojové prostředky.
3. Německé vrchní velení určí odpovědné velitele, aby zajistili splnění všech dalších rozkazů, vydaných vrchním velitelstvím rudé armády a vrch. velitelstvím spojeneckých expedičních sil.
4. Tento akt ztratí sílu, bude-li zaměněn dalšími základními dokumenty o kapitulaci, uzavřené spojenými národy nebo jejich jménem a použitými v Německu na ozbrojených silách vasalů.
5. V případě, že nebude německé vrchní velení jednati ve shodě s tímto aktem o kapitulaci, vrchní velitelství rudé armády a také vrchní velitelství spojeneckých expedičních sil učiní taková trestní opatření, jaká budou nutná.
6. Tento akt byl napsán v ruské, anglické i německé řeči. Jen ruský a anglický text jsou autentickými.

Podepsáno 8. května 1945 v Berlíně.

Jménem německého vrchního velení Keitel, Frischeburg, Stumpf

v přítomnosti:

*pověřeného plnou mocí vrchního
velitele rudé armády
maršála Žukova.*

*pověřeného plnou mocí vrchního
velitele exped. sil spojenců
vrch. maršála letectva Teddera*

Jako svědkové byli přítomni:

*Velitel strategických leteckých sil
Spojených států
generál Spaatu.*

*Vrch. velitel francouzské armády
generál Gaassini.*

9. květen 1945

svátek míru, pokoje a vítězství.

Hned, jakmile městský rozhlas z rozkazu místního vojenského velitele ohlásil, že nadešel očekávaný a vytoužený mír, připravovalo se celé město k důstojné oslavě. Občanstvo se sešlo na náměstí před tribunou, ozdobenou vlajkami: ruskou, československou a rumunskou. Na tribunu se odebral místní vojenský velitel, doprovázen důstojníky rudé armády, rumunský generál s důstojníky a Národní výbor města Slavkova.

Předstoupil předseda Národního výboru br. Kostík a pravil:

Občané města Slavkova!

Jest mým velikým potěšením, že mám tu čest Vám všem oznámiti konec této války. Války, která nemá obdoby v dějinách, války, v níž byli o život připraveni miliony lidí. Té války, v které byla zkvětající města i vesničky proměněny v rumiště. Válka, která rozvrátila mnoho klidně žijících rodin, která uvrhla nedostatkem výživy mnoho lidí a hlavně děti do choroby a strádání.

Tomuto ničení lidských životů i hodnot jest dnešním dnem konec a na nás bude, abychom si vybudovali lepší budoucí život. Já vítám zde mezi námi přítomnou ruskou armádu a armádu rumunskou. Prosím, aby pánové, kteří se mají zúčastniti projevu, aby se ujali slova.

Pak následovala řeč vojenského velitele rudé armády v městě staršího leutnantu Gončarova na slavnostním shromáždění v den celonárodní slávy svátku Vítězství 9. května 1945:

Soudruzí vojíní, seržanti, staršínové a důstojníci rudé armády! Občané a občanky města Slavkova!

Pozdravuji vás jménem velitelství rudé armády při vítězném ukončení války v den celonárodního svátku Vítězství! Radio přineslo velmi radostnou zprávu, že zástupci vrchního velitelství něm. armády podepsali 8. května 1945 v Berlíně akt o úplné a bezpodmínečné kapitulaci něm. vojsk na souši i na moři.

Den 9. května 1945 je vyhlášen celonárodním svátkem Vítězství. Od tohoto dne opět začínají svobodýmilovní národové šťastný, svobodný a radostný život. Každý národ, každý stát bude opět budovat své národní hospodářství, svou vlastní kulturu a utužovat veliké přátelství národů.

Hrdinná rudá armáda osvobodila spolu s chrabřými armádami našich spojenců evrop. národy od tisíckrát prokletého německého fašismu. Navždy zmizely pro evrop. národy doby německé okupace! Chrabrá vojska rudé armády osvobodila trpící Československou republiku a osvobodila milovanou matičku Vaši Prahu. Pro toto veliké vítězství padli na válečném poli nejlepší synové a dcery ruského naroda. Prosím, abyste uctili jejich památku.

Zapřísáhněme se na tomto místě, že nebudeme litovati ničeho pro vítězství svobody národů a přátelství mezi národy v příštích věcích. Před námi je veliká a odpovědná práce obnovit národní hospodářství, zničené válkou, zvýšiti vzdělanost a upevnit mezinárodní přátelství. Musíme přísně a rázně potrestat organisátory a původce této války, všem pomahačům německého fašismu patří celonárodní prokletí a pomsta. Musíme zvýšit ostrážitost a dosaženou svobodu upevnit činem.

Ať žije den celonárodní slávy - svátek Vítězství! Ať žije vítězná hrdinná rudá armáda! Ať žije Čsl. republika a její president dr. Ed. Beneš! Ať žije věčně přátelství národů Sov. Svazu a Čsl. republiky! Ať žije náš vrchní velitel maršál Sov. svazu Josef Stalin!

Za město pronesl řeč v ruském jazyku řed. měšť. škol br. Hanák:

Drazí přátelé, vojínové rudé armády, vojínové spřátelené rumunské armády, občané města Slavkova.

Světové dějiny začínají dnes novou stránku. Zlatými písmeny bude na ní zapsán dnešní 9. květen 1945. Odvěké tužby všeho pokrokového lidstva se splnily. Podle zpráv z Moskvy a Londýna přijalo Německo svými vojenskými zástupci podmínky bezpodmínečné kapitulace a stvrdilo tento historický akt svým podpisem.

Raněná bestie, zanechávající na lidské kultuře a na všem, co je lidstvu drahé stopy své černé krve, plazila se pod vytrvalým tlakem hrdinné rudé armády do svého doupěte. V něm byla spojeneckými vojsky a hlavně ranami rudé armády na prach rozbita. Fašistická bestie pošla.

Vyšlo slunce, tma zmizela, svět začíná nové tisíciletí. Vlajejte praporey! Jásej lidstvo!

Ohromné povstání temných sil středověku proti pokroku a rozumu je navždy potlačeno! Národy Evropy mohou opět žítí svobodným a šťastným životem.

Nikdy nezapomeňme těch strašných dnů našich dějin, když prusácké boty šlapaly po ulicích posvátné nám Prahy!

Ať nikdy nezapomenou budoucí pokolení dnů ponížení a hanby, když nad naší drahou vlastí vlál prapor s hákovým křížem!

Nezapomeňme nikdy na šibenice, výstřely, na to, co připravovala našim dětem Hitlerova Germánia!

Prusáčtí feldvėbelové zaplavili ulice Paříže, Bělehradu, Athén, Varšavy, Lublína.

V tyto, pro lidstvo osudové dny někteří evropští starci, na př. Chamberleine usuzovali: „Děj se vále osudu.“ Svět však soudil jinak.

Bylo potřebí zachránit lidstvu kulturu. Žůstávala jediná naděje — Sovětský svaz.

Veliké Rusko splnilo očekávání lidstva a naděje porobených národů. Postavilo se v čelo světového zápasu proti utlačovatelům lidstva a hrdinským úsilím svého lidu, vojáků, dělníků, rolníků, žen i mužů uchránilo národy k posvátnému boji za svobodu. Boj je dnes vítězně skončen.

Ať žije rudá armáda, armáda osvoboditelka!

Ať žije ten, jenž řídil tento ohromný zápas a dovedl jej k vítěznému konci, vůdce sovětského lidu, maršál Josef Visarionovič Stalin!

Ať žije spojenecká rumunská armáda!

Ať žije náš prezident dr. Edvard Beneš!

Ať žije a zkvétá naše drahá vlast republika Československá!

Ať žije 9. květen, svátek vítězství pokrokového lidstva!

Ať potrvá na věky přátelství dvou slovanských bratří, nové mladé republiky a mocného Sovětského Svazu!

Český proslov k prvnímu svátku míru měl ředitel Brauner:

Je zvláštním zjevem v dějinách národů, že v rozhodujících, osudových chvílích rodí se jim velicí a slavní mužové. Tak jako veliký národ ruský i náš národ prožil několik takových velikých chvílí.

Již v dobách temného středověku, kdy dějiny národů tvořily se jen mečem a počtem vojáků, kdy rozhodovalo násilí a převaha hmotná, náš národ vystupuje první na jeviště světa a předkládá lidstvu program nového, lepšího žití, v němž jako maják lepší budoucnosti lidstva svítila zásada „svobody svědomí a myšlení“.

Jan Žižka z Trocnova, válečník, politik a státník je obsahem této kapitoly našich dějin, je mužem, který ve zmatku husitské revoluce myslí na celek — na národ a chce v srdci Evropy vytvořit prvou, lidovou, demokratickou republiku českou. Ale tehdy v XV. století přišli jsme brzy. Svět nás nepochopil a nemohl nás pochopit.

Po druhé to bylo již za našeho žití, za prvé války světové, kdy císař Vilém ve svém neukojitelném snu po nadvládě světové rozpoutal strašný požár války, jehož cílem bylo zničení Slovanstva a ovládnutí celé Evropy. A náš český národ měl zase to vzácné štěstí, že v jeho řadách našel se muž, který zapoměv ústrků a ponížení, opustil rodinu a všechno to, proč plných 60 let pracoval, odešel do ciziny, aby po 300 letě porobě přivedl národ náš k národní a politické svobodě.

Dr. T. G. Masaryk je opravdu jeden z těch, kteří i velikým národům rodí se jen jednou za 100 let. Mohutný jeho duch odpovídá po řadě pokolení poslednímu, svobodnému Čechovi J. A. Komenskému, on plní jeho prorocký sen: „Věřím i já Bohu, že po přejití víchřic hněvu vlada věcí tvých k tobě se navrátí, lide český.“

A po 20 letech úsilovné práce pro lepší bytí nás všech, kdy československá republika byla na nejlepší cestě stát se srdcem nové, demokratické Evropy, přichází darmošlap vídeňských ulic Adolf Hitler — a diktátem mnichovským v roce 1938 dává signál k rozhodujícímu nástupu bezohledných, surových německých hord nejen k dobytí Evropy, ale k ovládnutí celého světa. Hitler, jsa si dobře vědom pravdivosti slov německého kancléře Bismarka, že kdo je pánem Čech je i pánem Evropy, 15. března 1939 zákeřně obsazuje druhou republiku československou, pak napadá jeden demokratický stát za druhým a nezastavuje se ani před mravně a politicky osvozenými národy SSSR. Dobývá Ukrajinu, Bílé Rusy, stojí na Kavkazu, před starobylými branami matičky ruských měst Moskvou a konečně před svatým symbolem SSSR. Stalingradem.

Ale kolo nelítostného osudu, které až dosud neslo německé hordy vzhůru, začíná se po katastrofě u Stalingradu otáčeti dolů. Maršál Stalin, největší z žijících Rusů, veliký velitel slavné a neporazitelné rudé armády mocnými údery svých udatných vojsk zbavil nejen

svatou Rus ale i malý národ náš tvrdě pěsti bezcitého otrokáře, který po vzoru Čingischána chtěl na rovech demokratických národů, především národů slovanských, na spáleništích vesnic a troskách měst vybudovat novou, germánskou Evropu.

Dnes nepomíjitelnou zásluhou a bezměrnými oběťmi rudé armády, zásluhou jejího velitele maršála SSSR. Stalina, zesnulého presidenta severoamerické Unie Roosewelta, ministerského předsedy britského společenství národů Churchila na věčné již časy vrátila se „vláda našich věcí do rukou našich“.

Národ náš, vystoupiv po třetí po boku svých velikých spojenců, veden svým presidentem dr. E. Benešem, dožil se v jádře svém neporušen dnešního krásného 9. května 1945 „dne vítězství“.

Dnes v noci byla totiž rozkazem nejvyššího velitele udatné rudé armády maršála Stalina oznámena úplná, bezpodmínečná kapitulace všech německých branných sil jak na moři tak i na souši. Kapitulace byla v Berlíně ratifikována a za ruská vojska podepsána maršálem Koněvem.

Dalším pak rozkazem maršála Stalina byl 9. květen prohlášen dnem vítězství, svátkem a dnem pracovního klidu. Tento den slaví dnes všechny národy SSSR. s největším nadšením. Totéž prohlášení učinil i nejvyšší Sovět a podepsal je jeho předseda Kalinin. Aby naše radost nad konečným naším osvobozením byla úplná, mohu vám oznámiti, že včera v 18 hodin ukončeny byly boje v srdci Čech a naše zlatá, stověžatá matička Praha byla již včera svobodná.

A proto dnes jest povinností nás všech, kteří zdraví dočkali jsme se ukončení této strašné války světové, vzpomenouti všech těch milionů neznámých bojovníků rudé armády a těch našich zahraničních bojovníků českých, kteří vedeni generálem Svobodou za naši národní samostatnost bojovali, trpěli a umírali, vzdání těch, které milovali. Oni byli těmi blanickými rytíři, kteří nám ten dnešní krásný den připravili, jim ať platí dnes naše vzpomínky. Dnes, kdy po šesti letech jsme skutečně svobodni, kdy začínáme nový a lepší život, prosíme všechny ty, jichž rovy jako pomníky staré zašlé slávy roztroušeny jsou po všech koutech světa, aby jejich jejich čistý a mladý duch na své nekonečné pouti vesmírem zastavil se tam na tom malém prostém hřbitůvku lánském a donesl k hrobu presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka slib nás všech:

„My malí i velcí občané města Slavkova slibujeme, že se všichni ze všech sil budeme snažiti, aby náš národ byl svazkem bratří svorných, nerozdvojených názory politickými a náboženskými, že se přičiníme, aby ta naše republika byla skutečně takovou, jakou ji již president Osvoboditel chtěl mít: demokratickou, lidovou, sociálně ke všem spravedlivou, aby v ní nebylo chudých, trpících a bohatých, aby ti, kteří duševními silami pracují pro dobro vlasti, byli dobrými bratry těch, jejichž ruce zdobí mozoly práce poctivé.“

Ať žije republika československá, ať žije slavná rudá armáda a Svaz SSSR., ať žije veliký maršál Stalin a náš milý president dr. Edvard Beneš! Ať nikdy z našich pamětí nevymizí ten dnešní nezapomenutelný „den vítězství“, den ukončení strašné druhé války světové.

Za pracující dělnický lid promluvil br. Vykoupil:

Soudružky, soudruzi, občané města Slavkova!

Dlouhých sedm let toužebně všemi vámi zde přítomnými den osvobození z drápů germánské hydry se dnes dostavil a republika Československá, ta republika znovu vstala.

Na nás všech však záleží, jak si tu republiku a život v ní zařídíme, záleží jen na vás, a proto vás všechny žádám, abyste spolupracovali s námi, tak jak je toho třeba a bez odkladu přistoupili ku práci.

Nebýti rudé armády, nikdy bychom se dnešního dne nedočkali, nikdy bychom zde pohromadě nestáli, tak jako zde stojíme dnes.

Ty potoky krve jak dělnické, tak i našich nejpřednějších inteligentů národa československého vám všem zde přítomným dávají příkaz, abyste pokračovali, tak jak vám to přikazuje náš prezident dr. Edvard Beneš a tím zajistili sobě i svým dětem šťastnou budoucnost.

Hrdinné rudé armádě a jejímu geniálnímu vůdci, Josefu Stalinovi, armádě rumunské, armádě československé a prezidentu dr. Edvardu Benešovi zdar!

Po něm pozdravil naše město a československou republiku generál rumunské armády, který prohlásil, že rumunská armáda se sblížila s armádou ruskou a vstoupila do války s Německem proto, aby zvítězilo lidství, právo a spravedlnost.

Na konec se ujal slova poručík NKVD. za rudou armádu:

Bratři Slované! Veliký Sovětský svaz bojuje proti fašismu a germánství, které ruka v ruce se dohovořili na zotročení Evropy. Fašismus i Hitlerismus jsou zničeni a evropské národy, především nám bratrské národy slovanské, jsou osvobozeny. Všichni víme, že hlavním cílem Němců bylo porobení slovanských národů. Velká rodina slovanská, mezi nimi i váš národ — měla navždy sloužiti svým zotročovatelům a umíratí zvolna v jejich žalářích. Veliký váš bratr Sovětský svaz však zlomil okovy, kterými byly slovanské národy spoutány a osvobodil Polsko, Bulharsko, Jugoslávii i vaši pěknou vlast. Kromě tohoto úkolu nemá zde jiných cílů. Bude-li rodina slovanských národů žíti ve svornosti a shodě, nikdy nebude porobena. A kdyby se tak i stalo, na východě je mocný Sovětský svaz. My budeme na stráž! Zavoláte-li, přijdeme pomoci! Ať žije věčné přátelství slovanských národů!

Po jeho proslovu zahrány hymny: ruská, česká a slovenská a oslavu zakončil předseda Národního výboru.

Poděkoval občanům slavkovským za jejich trpělivost a obětavost, s jakou si navzájem vypomáhali za dob násilné okupace a s povděkem konstatoval, že Slavkov — díky Bohu — nepodlehli násilné germanisaci.

Potom koncertovala na tribuně kapela.

Modlitba Čechů v roce 1939.

Ó, Ty, jež Věčným nazývají
prastaré řádky Písma, bible, Kníh svatých,
jenž žiješ ve všem, co součástí je světa!

Ó, Ty, jenž věčně spravedlivý,
trest posíláš vždy v patách zločinu,
ó, Bože!

My žili jsme, jak příkazy Tvé velí,
vždy ctíme práva jiných a ruce k přátelskému stisku
nabízíme všem.

Však pohleď!

Po století patnáct krvácíme opět — a dnes zase
pod útoky Němce, vraha kamenného srdce,
jemuž je ocel chladná, lež a lstivost zbraní!

On vyhladil sta kmenů našich předků
sám živ jsa z toho, co usilovnou prací
po staletí četné Slovanstvo vytvořilo!

My nechceme pomsty, pomsta Tvá jest, Pane!

Však kalich strastí vypili jsme do dna.

Ty jsi-li osudem, jenž občas posílá nám
své biče Boží, však též zachránce světa,
my prosíme již zbav nás vrahův našich.

My žítí chceme, pracovat a šetřit, však svobodní a volní!

Ó, nepřipust již, Pane, rozkolů bratra s bratrem,
ze kterých vrah náš společný vždy sám jen prospěch míval!

My zvykli jsme na práci usilovnou i na zápasy
se lží a úskokem a zbraní nepřátel,

my pozvednem se opět se svobodnými bratry -
jen jedno dej nám, Pane!:

svobodu v září pěticipé hvězdy!

Ze zápisu Jar. Procházký † 1940 v konc. táboře